

technologia wody

SYSTEMY ZAOPATRZENIA W WODĘ

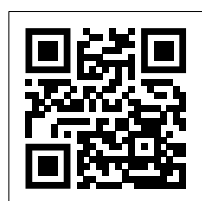
ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

BEZPIECZEŃSTWO

GOSPODARKA WODNA

WYDAWNICTWO

Małe oczyszczalnie ścieków w Austrii i lekcje dla Polski

Szczegóły na stronie 14

Przydomowa czy lokalna oczyszczalnia ścieków?

Nie ma jednej odpowiedzi – kluczem jest właściwa koncepcja

Konrad Gojzewski

Wybór odpowiedniego systemu oczyszczania ścieków na terenach nieskanalizowanych to zagadnienie, z którym mierzą się zarówno inwestorzy indywidualni, jak i samorządy lokalne. Często pojawiające się pytanie: co lepsze – przydomowa oczyszczalnia czy lokalna oczyszczalnia zbiorcza? – nie ma jednej dobrej odpowiedzi. To, co sprawdzi się w jednej gminie, w innej może okazać się kosztownym i mało efektywnym rozwiązaniem. Nie istnieje jednoznaczny wybór – istnieje natomiast konieczność przemyślanej koncepcji gospodarki ściekowej.

Kryteria wyboru

Rozstrzygnięcie, które z rozwiązań będzie bardziej opłacalne i bezpieczne dla środowiska, zależy od wielu czynników: ukształtowania terenu, warunków gruntowo-wodnych, stopnia rozproszenia zabudowy, zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wskaźników gęstości zaludnienia oraz prognoz demograficznych. Znaczenie mają również obowiązujące dokumenty planistyczne, takie jak Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), możliwości finansowe gminy oraz dostępność środków zewnętrznych. Nie bez znaczenia pozostają także wymagania środowiskowe.

Wielu projektantów i inwestorów popełnia błąd, traktując wybór systemu oczyszczania wyłącznie jako decyzję techniczną. Tymczasem to decyzja strategiczna, która wpływa na przyszłość danego obszaru, możliwości jego rozwoju, wartość nieruchomości i komfort życia mieszkańców.

Przydomowe oczyszczalnie ścieków – indywidualne podejście i obowiązki

To rozwiązania idealne dla terenów o rozproszonej zabudowie, gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest nieopłacalna lub technicznie niewykonalna. Należy jednak pamiętać, że także w tym przypadku właściwy dobór technologii jest kluczowy. Już na etapie planowania trzeba uwzględnić warunki hydrogeologiczne, ukształtowanie terenu, rzędne instalacji kanalizacyjnej, aspekty estetyczne, dostępną powierzchnię zabudowy, wymagania wynikające z MPZP lub decyzji o warunkach zabudowy, a także ewentualne możliwości podłączenia do sieci kanalizacji zbiorczej w przyszłości. Zwieńczeniem tego procesu powinien być dobór technologii zgodnej z przepisami i zapewniającej komfort codziennego użytkowania.

Prawidłowo dobrana, serwisowana i eksploatowana przydomowa oczyszczalnia powinna działać bezobsługowo i bezproblemowo. Warto jednak zaznaczyć, że coraz więcej instytucji finansujących inwestycje tego typu wymaga potwierdzenia przeglądów technicznych i nadzoru eksploatacyjnego. Zgodnie

z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy Prawo budowlane, obiekty budowlane powinny być poddawane okresowej kontroli co najmniej raz w roku. Brak dokumentacji może skutkować cofnięciem dofinansowania.

Nowoczesne oczyszczalnie biologiczne, takie jak instalacje z osadem czynnym, złoża biologiczne czy reaktory SBR, zapewniają wysoką skuteczność oczyszczania. Ich zaletą jest prostota instalacji oraz niezależność eksploatacyjna. Niestety, nie wszystkie urządzenia dostępne na rynku spełniają deklarowane parametry. Raporty z efektywności oczyszczania często wykazują rozbieżności, a celem producenta bywa sprzedaż, niekoniecznie jakość i bezpieczeństwo.

Niepokojącym i szeroko komentowanym przykładem była interpretacja przepisów wydana przez Wody Polskie w 2024 roku, która w sposób nieprawidłowy dopuszczała powierzchniowe odprowadzanie oczyszczonych ścieków, m.in. poprzez systemy zraszające. Interpretacja ta została natychmiast wykorzystana przez część producentów, którzy świadomie i z pełną premedytacją promowali rozwiązania nielegalne, łamiące obowiązujące przepisy prawa wodnego. W celu obejścia obowiązku uzyskania zgłoszenia lub pozwolenia wodnoprawnego na urządzenia służące do odprowadzania ścieków do gruntu, producenci wprowadzali klientów w błąd, prezentując swoje oferty jako szybkie, tanie i „bezobsługowe” rozwiązania. W rzeczywistości, użytkowanie tych instalacji zgodnie z prawem oznaczałoby konieczność całkowitego wywozu oczyszczonych ścieków przez wóz asenizacyjny, czyli identyczne koszty jak w przypadku eksploatacji zbiornika bezodpływowego (szamba).

Nieświadomi nabywcy, zachęceni atrakcyjną ceną i fałszywą narracją o pełnej zgodności z przepisami, byli wprowadzani w błąd co do legalności, bezpieczeństwa i rzeczywistych kosztów eksploatacji zakupionych rozwiązań. Problem przybrał skalę ogólnopolską, a organy architektoniczno-budowlane w starostwach powiatowych były w praktyce pozbawione narzędzi prawnych, by przeciwdziałać nagminnym nadużyciom. Dopiero w maju 2025 roku Ministerstwo Infrastruktury oficjalnie sprostowało interpretację Wód Polskich i wydało jednoznaczne stanowisko, kategorycznie zakazujące stosowania systemów powierzchniowego odprowadzania ścieków, uznając je za niezgodne z prawem i potencjalnie niebezpieczne dla zdrowia publicznego.

Lokalne oczyszczalnie ścieków – większa skala, większe możliwości

Lokalne oczyszczalnie obsługują grupy gospodarstw lub całe sołectwa, umożliwiając scentralizowane zarządzanie gospodarką ściekową. Sprawdzają się szczególnie tam, gdzie zabudowa jest zwarta, a budowa kanalizacji zbiorczej możliwa

do zrealizowania przy racjonalnych kosztach. Pozwalają na zastosowanie rozwiązań technologicznych wyższego rzędu, automatykę oraz monitoring.

Coraz częściej systemy przydomowe i lokalne funkcjonują współbieżnie. Lokalna oczyszczalnia może być wyposażona w stację zlewną do odbioru osadów z przydomowych instalacji, co ogranicza konieczność transportu na znaczne odległości. Zbiorniki osadu nadmiernego ograniczają częstotliwość wywozów i obniżają koszty.

Granice aglomeracji i dostępne programy finansowania mają kluczowy wpływ na wybór modelu oczyszczania. Doświadczony projektant powinien analizować nie tylko warunki techniczne i przestrzenne, ale także możliwości etapowania oraz dostęp do dotacji. Dobrze przygotowana koncepcja kanalizacji uwzględniająca różnorodne rozwiązania pozwala optymalnie wykorzystać dostępne środki.

Znaczenie koncepcji

Koncepcja kanalizacji nie może powstawać jedynie na potrzeby konkretnej inwestycji. Powinna być odpowiedzią na realne potrzeby mieszkańców i być spójna z dokumentami strategicznymi gminy – takimi jak studium uwarunkowań, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz lokalne plany inwestycyjne.

Bezpieczeństwo środowiskowe

Zarówno lokalne, jak i przydomowe oczyszczalnie mogą zapewnić wysoki poziom ochrony środowiska, pod warunkiem, że zostaną prawidłowo dobrane, zaprojektowane i eksploatowane. Niestety, rynek nadal oferuje produkty niespełniające wymogów, w tym w zakresie odprowadzania ścieków.

Kluczowe znaczenie ma więc jakość dokumentacji, rzetelność wykonawcy oraz zgodność z przepisami prawa.

Odpowiedź wymaga analizy, nie schematu

Nie istnieje jedna odpowiedź na pytanie, które rozwiązanie jest lepsze – przydomowa czy lokalna oczyszczalnia. Oba systemy mają swoje zalety i ograniczenia. Najważniejsze jest, by wybór był poprzedzony rzetelną analizą, a całość działań opierała się na dobrze przygotowanej, kompleksowej koncepcji gospodarki ściekowej.

mgr inż. Konrad Gojżewski
Ekodren – Naturalne Systemy Oczyszczania

Więcej na:

ekodren.pl

Dane kontaktowe:

Ekodren – Naturalne Systemy Oczyszczania

ul. Rodzinna 8, 05-806 Sokołów k. Raszyna

Michał Stefański

+48 609 176 170

michal.stefanski@ekodren.pl

Przykłady wdrożonych rozwiązań

Fot. Ekodren

EKODREN
naturalne systemy oczyszczania

Przydomowa czy lokalna oczyszczalnia ścieków?

**Nie ma jednej odpowiedzi – kluczem
jest właściwa koncepcja**

ekodren.pl

Ekodren – kompleksowa realizacja od projektu po montaż

Dobór systemu – indywidualnie dopasujemy właściwy typ oczyszczalni i system odprowadzenia oczyszczonych ścieków do liczby mieszkańców, warunków gruntowych i przepisów lokalnych.

Dokumentacja i formalności – przygotujemy projekty techniczne, operaty wodnoprawne i karty informacyjne przedsięwzięć. Dokonamy zgłoszeń wodnoprawnych i budowlanych. Uzyskamy pozwolenia wodnoprawne i budowlane oraz decyzje środowiskowe.

Montaż i instalacja – realizujemy prace ziemne i instalacyjne zgodnie z projektem i obowiązującymi przepisami. Gwarantujemy najwyższą jakość prac.

Wsparcie i serwis – przekazujemy uruchomiony, sprawdzony pod kątem prawidłowego działania system. Zapewniamy stałe wsparcie i doradztwo eksploatacyjne oraz serwis gwarancyjny i pogwarancyjny na terenie całej Polski.

My instalujemy, Ty zapominasz.

Sprawdź, **jak łatwa może być inwestycja** z Ekodren!

Wyłączny dystrybutor na terenie Polski:

EKODREN – Naturalne Systemy Oczyszczania

ul. Rodzinna 8, 05-806 Sokołów k/Raszyna

tel./fax.: 22 723 08 60, e-mail: biuro@ekodren.pl